

FİNAL SINAV KAĞIDI

Adı:	Dersin Adı: İLERİ ANALİZ II	Not
Soyadı:	Dersin Kodu: MAT2018	
Numarası:	Bölümü: İSTATİSTİK	
İmzası:	Son Yükleme Tarihi: 25/06/2020 Saat 15:00	

Açıklamalar ve Kurallar

1. Cevap kağıdınızın her birine ad, soyad, okul numarası yazınız ve imza atınız.
2. Sisteme yüklediğiniz PDF dosyasının ismini "Ad Soyad Okul Numarası" olarak düzenleyiniz.
3. Sisteme yükleme ile ilgili sorun yaşayan öğrenciler fatih.kizilaslan@marmara.edu.tr e-posta adresinden iletişime geçebilir.
4. **Bu ödev kişisel başarınızı göstereceğinden ödevin cevaplarını bu ders ile ilgili kendi bilgilerinizi kullanarak yardım almadan yapmalısınız.**
5. **Tüm cevaplarınızı anlaşılır bir biçimde açıklayarak yazınız. Açıklaması olmayan cevaplar değerlendirilmeyecektir.**
6. Karalama biçiminde olan yazılar, nereden geldiği belli olmayan tüm ifadeler cevap olarak kabul edilmeyecektir.
7. Cevapları en fazla 4 sayfa olacak biçimde sisteme yükleyiniz.
8. **Cevaplarınızı numara sırasına göre tarama programları ile tarayınız. Eğer resim olarak çekerseniz, resimlerin karanlık olmadığını ve anlaşılır biçimde olduğunu sisteme yüklemeye önce kontrol ediniz.**
9. Sorularda kullanılan a ve b sabitlerini a :okul numaranızın **6.** basamağındaki rakam, b :okul numaranızın **son iki basamağındaki sayı** olarak seçiniz. Örneğin okul numarası **121517085** ise $a = 7$ ve $b = 85$ olacaktır.

Bu ödevi teslim edecek olan her öğrenci bu kuralları kabul etmiş olarak değerlendirilecektir.

SORULAR

1. **(20 puan)** $R = \{(x, y) : x + y \leq b, x \geq 0, y \geq 0\}$ olmak üzere

$$\int_R \int \sin^2 \left(\frac{x-y}{x+y} \right) dA$$

integralini hesaplayınız.

2. **(15 puan)** C eğrisi $x^2 + y^2 = (a + b)^2$ çemberi üzerinde pozitif yönlendirilmiş eğri olmak üzere

$$\int_C y^3 dx - x^3 dy$$

eğrisel integralini hesaplayınız.

3. **(15 puan)**

$$t^2 y'' + 2ty' - 1 = 0, t > 0$$

diferansiyel denklemini çözünüz.

4. (20 puan)

$$y'' + 2by' + (b^2 + 1)y = 0, y(0) = 1, y'(0) = 0$$

başlangıç değer probleminin $y(t)$ çözümünü bulunuz.

Bu çözümün $t \rightarrow \infty$ durumunda davranışını bulunuz.

5. (20 puan)

$$y'' - 6y' + 9y = \frac{e^{3t}}{t^{a+b}}$$

diferansiyel denkleminin genel çözümünü bulunuz.

6. (10 puan)

$$y'' + y = t(1 + \sin t)$$

diferansiyel denkleminin özel çözümü $y_p(t)$ nin **formunu** belirleyiniz (**çözmeyiniz**).

BAŞARILAR

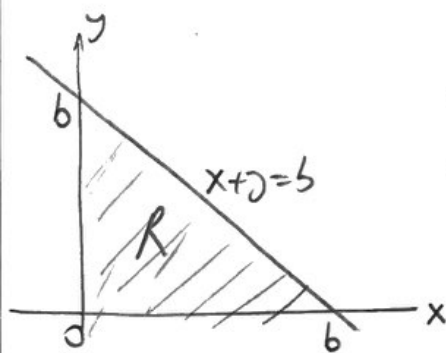
Doç. Dr. Fatih KIZILASLAN

1) $R = \{(x,y) : x+y \leq b, x > 0, y > 0\} \Rightarrow \iint_R \sin^2\left(\frac{x-y}{x+y}\right) dA = ?$

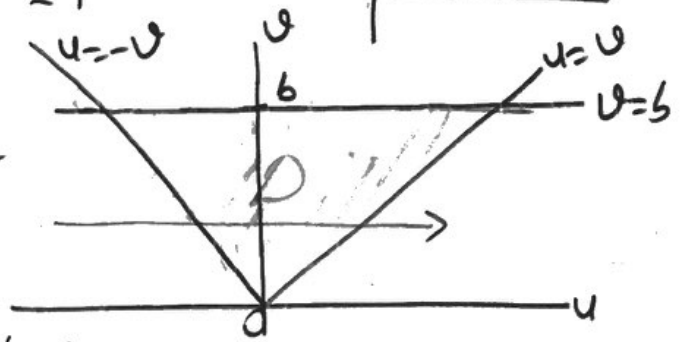
* $u = x-y$
 $v = x+y$ koordinat dönüşümü yapalım

$u = x-y$
 $+ v = x+y$
 $u+v = 2x \Rightarrow x = \frac{u+v}{2}$
 $y = x-u = \frac{u+v}{2} - u = \frac{v-u}{2}$

$x = \frac{u+v}{2}$
 $y = \frac{v-u}{2} \Rightarrow J(u,v) = \begin{vmatrix} x_u & x_v \\ y_u & y_v \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \\ -\frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{vmatrix} = \frac{1}{4} + \frac{1}{4} = \frac{1}{2}$

- $x+y \leq b \Rightarrow v \leq b$
- $x > 0 \Rightarrow u > -v$
- $y > 0 \Rightarrow v > u$

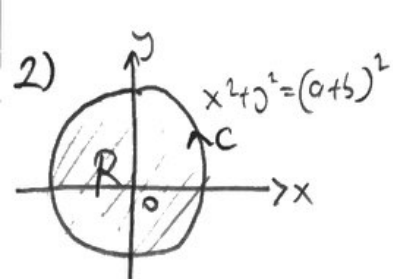

$\iint_R \sin^2\left(\frac{x-y}{x+y}\right) dA = \iint_D \sin^2\left(\frac{u}{v}\right) dA = \int_{v=0}^b \int_{u=-v}^v \sin^2\left(\frac{u}{v}\right) |J(u,v)| du dv$

$= \frac{1}{2} \int_{v=0}^b \int_{u=-v}^v \frac{1}{2} (1 - \cos\left(\frac{2u}{v}\right)) du dv = \int_{v=0}^b \frac{1}{4} \left[(v+u) - \sin\left(\frac{2u}{v}\right) \cdot \frac{v}{2} \right]_{u=-v}^v dv$

$= \frac{1}{4} \int_{v=0}^b \left[2v - \frac{v}{2} (\underbrace{\sin(2) - \sin(-2)}_{2\sin(2)}) \right] dv = \frac{1}{4} \left[\frac{2 \cdot v^2}{2} - 2\sin(2) \frac{v^2}{4} \right]_{v=0}^b$

$= \frac{1}{4} \left[b^2 - \frac{\sin(2)}{2} b^2 \right] = \frac{b^2}{4} \left(1 - \frac{\sin(2)}{2} \right) //$

$\int_C y^3 dx - x^3 dy = \iint_R \left[\frac{\partial(-x^3)}{\partial x} - \frac{\partial(y^3)}{\partial y} \right] dA$

Green
Teoremi

$= \iint_R (-3x^2 - 3y^2) dA = -3 \int_{\theta=0}^{2\pi} \int_{r=0}^{a+b} r^2 r dr d\theta = -3 \cdot 2\pi \frac{(a+b)^4}{4} = -\frac{3\pi}{2} (a+b)^4 //$

$$3) t^2 y'' + 2t y' - 1 = 0, t > 0$$

$v = y'$ dönüşümü yapalım. Bu durumda $v' = y''$ olur

$$t^2 y'' + 2t y' - 1 = t^2 v' + 2t v - 1 = 0 \Leftrightarrow v' + \frac{2t v}{t^2} - \frac{1}{t^2} = 0$$

Böylece verilen denklemin $v = y'$ dönüşümü ile $v' + \frac{2}{t} v = \frac{1}{t^2}$ homojen olmayan

1. mertebeden lineer denkleme indirgenir. İntegral çarpanı yöntemi ile çözümler

$$\mu(t) = e^{\int \frac{2}{t} dt} = e^{2 \ln t} = t^2 //$$

$$t^2 \left(v' + \frac{2}{t} v = \frac{1}{t^2} \right) \Leftrightarrow (t^2 v' + 2t v) = 1 \Leftrightarrow (v \cdot t^2)' = 1$$

$$\Leftrightarrow \int (v \cdot t^2)' dt = \int 1 dt \Leftrightarrow v \cdot t^2 = t + C_1 \Leftrightarrow \boxed{v(t) = \frac{1}{t} + \frac{C_1}{t^2}}$$

$$v = y' \text{ olduğundan } y(t) = \int v(t) dt = \int \left(\frac{1}{t} + \frac{C_1}{t^2} \right) dt = \ln|t| - \frac{C_1}{t} + C_2$$

$$t > 0 \text{ olduğundan } \boxed{y(t) = \ln t - \frac{C_1}{t} + C_2} \text{ bulunur}$$

4) $y'' + 2by' + (b^2 + 1)y = 0$, $y(0) = 1$, $y'(0) = 0$ sabit katsayılı 2. derece bir katsayılar denkleminin köklendirilmesinden: $r^2 + 2br + (b^2 + 1) = 0$

$$\Delta = 4b^2 - 4 \cdot 1 \cdot (b^2 + 1) = 4b^2 - 4b^2 - 4 = -4 < 0$$

$$r_{1,2} = \frac{-2b \pm \sqrt{\Delta}}{2} = \frac{-2b \pm 2i}{2} = -b \pm i //$$

Böylece, denklemin lineer bağımsız iki çözümleri $e^{-bt} \cos t$ ve $e^{-bt} \sin t$ olur ve

$$\text{genel çözüm } \boxed{y(t) = e^{-bt} (C_1 \cos t + C_2 \sin t)} \text{ bulunur}$$

$$y(0) = 1 \Rightarrow y(0) = 1 \cdot (C_1 + 0) = 1 \Rightarrow \boxed{C_1 = 1}$$

$$y'(t) = -b e^{-bt} (C_1 \cos t + C_2 \sin t) + e^{-bt} (-C_1 \sin t + C_2 \cos t)$$

$$y'(0) = -b \cdot (C_1 + 0) + 1 \cdot (0 + C_2) = 0 \Rightarrow -b + C_2 = 0 \Rightarrow \boxed{C_2 = b}$$

$$\text{Böylece, } \boxed{y(t) = e^{-bt} (\cos t + b \sin t)} \text{ bulunur } \lim_{t \rightarrow \infty} y(t) = \lim_{t \rightarrow \infty} e^{-bt} (\cos t + b \sin t) = 0 \text{ olur. //}$$

$$5) y'' - 6y' + 9y = \frac{e^{3t}}{t^{a+b}} \text{ genel çözümünü bulalım}$$

Homojen denklemin $y'' - 6y' + 9y = 0 \Rightarrow$ karakteristik denklemin $r^2 - 6r + 9 = 0$
 $(r-3)^2 = 0$
 $r_{1,2} = 3$

$$y_h(t) = c_1 e^{3t} + c_2 t e^{3t} \text{ u } y_1(t) = e^{3t}, y_2(t) = t e^{3t} \text{ olur}$$

$$W(y_1, y_2)(t) = \begin{vmatrix} y_1(t) & y_2(t) \\ y_1'(t) & y_2'(t) \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} e^{3t} & t e^{3t} \\ 3e^{3t} & e^{3t} + 3t e^{3t} \end{vmatrix} =$$

$$= e^{3t}(e^{3t} + 3t e^{3t}) - 3e^{3t} t e^{3t}$$

$$= e^{6t} + 3t e^{6t} - 3t e^{6t} = e^{6t} //$$

$y'' - 6y' + 9y = \frac{e^{3t}}{t^{a+b}}$ homojen olmayan denklemin particular çözümünü bulalım
 yöntem 1 ile çözelim

Denklemin genel çözümünü $y(t) = u_1(t)y_1(t) + u_2(t)y_2(t)$ olarak alalım $u_1(t)$ u $u_2(t)$ aşağıdaki gibi bulalım

$$u_1(t) = \int \frac{-y_2(t)P(t)}{W(y_1, y_2)(t)} dt = - \int \frac{t e^{3t} \cdot e^{3t} / t^{a+b}}{e^{6t}} dt = - \int \frac{t}{t^{a+b}} dt = - \int \frac{dt}{t^{a+b-1}}$$

$$= - \frac{t^{-(a+b)+1+1}}{-(a+b)+2} + C_1 = - \frac{t^{2-(a+b)}}{2-(a+b)} + C_1 \quad (\text{Şart sağa } a+b \neq 2 \text{ dir})$$

$$u_2(t) = \int \frac{y_1(t)P(t)}{W(y_1, y_2)(t)} dt = \int \frac{e^{3t} \cdot e^{3t} / t^{a+b}}{e^{6t}} dt = \int \frac{dt}{t^{a+b}} = \frac{t^{-(a+b)+1}}{1-(a+b)} + C_2$$

Böylece genel çözüm

$$y(t) = u_1(t)y_1(t) + u_2(t)y_2(t)$$

$$= c_1 e^{3t} + c_2 t e^{3t} - \frac{t^{2-(a+b)}}{2-(a+b)} e^{3t} + \frac{t^{1-(a+b)}}{2-(a+b)} t e^{3t}$$

$$= c_1 e^{3t} + c_2 t e^{3t} + t^{2-(a+b)} e^{3t} \left(-\frac{1}{2-(a+b)} + \frac{1}{2-(a+b)} \right) //$$

$$6) y'' + y = f(2 + \sin t) \Rightarrow y_p(t) \text{ nasıl olmalıdır?}$$

$$y'' + y = 0 \Rightarrow r^2 + 1 = 0 \Leftrightarrow r_{1,2} = \pm i \Rightarrow y_h(t) = C_1 \cos t + C_2 \sin t \text{ olur}$$

Böylece, $y_1(t) = \cos t$, $y_2(t) = \sin t$ bulunur

$y'' + y = f + f \sin t$ homojen olmayan denklemler için özel çözüm $y_p(t)$ için

formül f için $\rightarrow At + B$

$$f \sin t \text{ için } \rightarrow f \left[(C_1 t + D_1) \sin t + (C_2 t + D_2) \cos t \right]$$

f ile çarpılır homojen denklemlerle çözümler ile çözümlenmelidir.

Böylece $y_p(t) = (At + B) + f \left[(C_1 t + D_1) \sin t + (C_2 t + D_2) \cos t \right]$ bizi arayan
olacaktır